

IOSUD - UNIVERSITATEA „DUNĂREA DE JOS” DIN GALAȚI

Școala doctorală de Științe Socio-Umane

PERSPECTIVĂ MONOGRAFICĂ
ASUPRA OPEREI LUI
AL. O. TEODOREANU

Doctorand,

CULACHE (COSTEA) SELENA

Președinte,

Prof. univ. dr. Nicoleta Ifrim
Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați

Conducător științific,

Prof. univ. dr. Eugenia-Simona Antofi
Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați

Referenți științifici,

Prof. univ. dr. Gheorghe Manolache
Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu

Prof. univ. dr. Iulian Boldea
Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și
Tehnologie „George Emil Palade” din Târgu Mureș

Conf. univ. dr. Iuliana-Petronela Barna
Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați

Seria U2: Filologie– Română, Nr. 33

GALAȚI

2023

Seriile tezelor de doctorat susținute public în UDJG începând cu 1 octombrie 2013 sunt:

Domeniul ȘTIINȚE INGINEREȘTI

Seria I 1: Biotehnologii

Seria I 2: Calculatoare și tehnologia informației

Seria I 3. Inginerie electrică

Seria I 4: Inginerie industrială

Seria I 5: Ingineria materialelor

Seria I 6: Inginerie mecanică

Seria I 7: Ingineria produselor alimentare

Seria I 8: Ingineria sistemelor

Seria I 9: Inginerie și management în agricultură și dezvoltare rurală

Domeniul ȘTIINȚE ECONOMICE

Seria E 1: Economie

Seria E 2: Management

Domeniul ȘTIINȚE UMANISTE

Seria U 1: Filologie- Engleză

Seria U 2: Filologie- Română

Seria U 3: Istorie

Seria U 4: Filologie - Franceză

Domeniul MATEMATICĂ ȘI ȘTIINȚE ALE NATURII

Seria C: Chimie

REZUMAT

Demersul nostru de cercetare propune o abordare cu miză integratoare a scrierilor lui Al. O. Teodoreanu, care să acopere și să includă, convergent, diferitele tipuri de discurs în care scriitorul și-a exersat până, instrumentarul de lucru al unui autor fundamental nonconformist, care s-a situat voluntar într-o zonă de graniță a literaturii oficiale cu (para)literatura și care, tocmai de aceea, s-ar cuveni să se bucure de re-lecturi sistematice, astăzi, care să restituie, să re-evalueze și să reformuleze judecăți de valoare nu doar oneste, ci mai ales conforme noilor niveluri ale receptării specializate pe care postmodernismul le-a uzitat deja. Cu mare notorietate în epoca sa, deși din altă perspectivă decât fratele său mai mic, Ionel Teodoreanu, autor de numeroase bestseller-uri dar intrat și el, astăzi, într-un con de umbră, Al. O. Teodoreanu – Păstorel, unul dintre cei mai inteligenți și culti intelectuali ai lumii noastre interbelice, ilustrează, după Caragiale, profilul scriitorului frondeur, intransigent în raport cu societatea și tarele acesteia și devansându-și epoca prin cultivarea unor tipuri de discurs aflate, pentru unii, și azi la periferia câmpului literar – epigrama, literatura gastronomică, parodia.

Extrem de riguros, atent la cele mai mărunte detalii ale unui text ce urma să fie trimis spre publicare – motiv pentru care multe dintre scrierile sale au rămas în manuscris, fiind publicate postum, Păstorel Teodoreanu își asumă, cu fermitate, o *etică a literaturii*, așa cum puțini scriitori au făcut-o. Este o indiscutabilă demnitate în tot ceea ce Păstorel face, o consecvență a omului și a scriitorului cu sine, o principialitate și o moralitate păstrate și după episodul procesului intentat de puterea politică instalată la noi după 1945, cu toate consecințele acestuia. Jovialitatea, aplecarea spre umor, satirizarea moderată, nuanțele de pamflet, ironia sub toate formele ei, toate acestea s-au păstrat, constant, ca mărci inconfundabile ale amprente sale stilistice, pentru a da sens superior estetic atât lumii în care trăise și se formase ca intelectual, cât și, după intrarea acesteia în agonie, lumii celei noi, greu de înțeles și mai cu seamă de acceptat.

În acest context, demersul nostru este unul de recuperare pe care am considerat-o necesară, a unui scriitor care s-ar cuveni reșezat în galeria autorilor noștri de mare actualitate și profunzime, într-o imagine ce s-a dorit - din perspectiva operei sale - monografică și, - din perspectiva criticii literare - compensativă în raport cu valoarea de natură estetică ce poate fi în mod onest restituită cititorilor din zilele noastre. Totodată, am avut în vedere statutul marginal al opțiunilor discursive ale lui Păstorel, în raport cu

literatura oficială din epoca sa și din zilele noastre, nici epigrama, nici literatura gastronomică, nici pamfletul sau publicistica neputându-se bucura de un punct de vedere unanim cu privire la statutul lor de specii indiscutabil literare.

În această ordine de idei, parcursul nostru de cercetare a urmărit o fundamentare teoretico – metodologică necesară clarificării termenului de paraliteratură, el însuși neașezat conceptual și permanent negociabil, în funcție de criteriile de literaturitate pe care fiecare epocă și le-a asumat, dar de la care au existat mereu devieri creative, ce au împins înainte mișcarea formelor literare, făcând posibilă înnoirea acestora, ca și epurarea câmpului literar de forme percepute drept vetuste și irelevante în raport cu un orizont de așteptare și el pe cale de a se înnoi. Acest prim pas a fost urmat de o sinteză cu privire la suișurile și coborâșurile existenței biografice a lui Al. O. Teodoreanu, la treptele formării de sine și mai ales la complicata sa relație cu istoria în toate ipostazele acesteia. O perspectivă cronologică asupra scoaterii la lumină a scrierilor sale, în ediții antume și postume, a fost gândită pentru a furniza date de istorie literară care ni s-au părut utile, în ansamblul cercetării noastre.

Sinteza cu privire la direcțiile ante și postdecembriste de receptare a scrierilor lui Al. O. Teodoreanu s-a adăugat acestei perspective tocmai pentru a evidenția numărul relativ redus de voci critice interesate în mod explicit și sistematic de această operă. Judecățile de valoare, atâtea câte sunt, au deplină autoritate și ne-au îndreptățit să purcedem în direcția aleasă de noi cu destul curaj, asumându-ne și rezervele formulate, de-a lungul timpului, de alte voci critice, cu privire la scrierile lui Păstorel ori la relevanța, pentru literatură, a unor specii de graniță precum cele pentru care Al. O. Teodoreanu a optat. Ultima parte a cercetării noastre, și cea mai consistentă, s-a oprit asupra scrierilor lui Păstorel pe care le-am considerat reprezentative pentru fiecare tip de discurs în parte, folosind, de fiecare dată, ustensilele adecvate. Așa privind lucrurile, metodologia de lucru s-a circumscris tratării monografice a temei tezei noastre de doctorat și a problematicilor asociate, instrumentelor de operare ale istoriei literare, interpretării de text – uneori cu deschideri hermeneutice permise de complexitatea scriiturii, identificării structurilor tematico – formale particularizatoare ale epigramei, poeziei lirice, parodiei, publicisticii, pamfletului și literaturii gastronomice. De fiecare dată ne-am asumat atât selecția textelor pe care le-am considerat reprezentative, unghiul de vedere din care le-am privit, interpretat și așezat în ansamblul scrierilor lui Păstorel, precum și certitudinea că opinia noastră nu este singulară, că poate fi - și e de dorit să fie – amplificată, detaliată, completată ori chiar corijată pe alocuri.

Primul capitol al tezei noastre se intitulează **Considerații teoretico-metodologice asupra paraliteraturii** și se organizează pe patru secvențe dedicate *Paraliteraturii – scurt istoric al devenirii semantice a conceptului, accepții și reconsiderări actuale, Epigramei – structuri semantico – stilistice și exemplificări, Pamfletului – structuri semantico – stilistice și ipostaze sui generis ale literaturității sale și Literaturii gastronomice – formele unei literaturi malgré-soi*. Am sintetizat, aici, în raport direct cu necesitățile analizei noastre, aplicate corpusului reprezentativ de texte selectate din opera lui Al. O. Teodoreanu și am corelat în scopul forjării unui instrumentar de analiză *ad-hoc*, mărcile structurale și semantice, miza și efectele scontate ale acestor tipuri de discurs, în sensul unui cadru teoretico-metodologic necesar, dar și susceptibil de a fi ajustat/completat într-o cercetare ulterioară, pe care ne-o propunem deja și care ar lua în calcul o extindere semnificativă a corpusului. Cu alte cuvinte, sub rezerva posibilității de a completa acest sumar excurs teoretico-metodologic asupra paraliteraturii cu alte și alte studii, asumându-ne opțiunea pentru cele sintetizate aici ca fiind compatibile cu demersul nostru de cercetare, am adăugat, elementelor ce vizează termenul de paraliteratură, o serie de elemente ce particularizează trei tipuri de discurs paraliterar cu aplicabilitate mare în raport cu ansamblul scrierilor lui Al. O. Teodoreanu: *epigrama, pamfletul și literatura gastronomică* (aceasta din urmă în sensul ei etimologic, dar și ca scriitură care, ieșită din mâna celui care a putut scrie *Hronicul măscăriciului Vălătuc*, denotă un rafinat al sincretismului celor două arte – literatura și gastronomia).

Capitolul al doilea al cercetării noastre, intitulat **Al. O. Teodoreanu - etape ale formării spirituale a unui intelectual de elită**, propune un excurs biografic pe care îl considerăm necesar și util, întrucât este gândit pentru a jalona existența unui scriitor atât de aparte - atipic al literaturii noastre, ale cărui texte se situează poate mai aproape de gustul pentru lectură al publicului post(post)modern rafinat de azi, cât și pentru a facilita cititorului interesat un exercițiu retrospectiv de (re)așezare a acestui exigent, rafinat și erudit *spirit creator*, în datele unei personalități (creatoare) căreia i-a fost dat să viețuiască în perioadele nu întotdeauna favorabile ale istoriei. Scopul acestui capitol este, prin urmare, acela de a readuce, în contextul perspectivei monografice pe care o propunem, o sinteză asupra datelor biografice importante ale existenței complicate a lui Păstorel Teodoreanu, utilă atât în sine – ca parte obligatorie a oricărui demers de această factură și cu relevanță aparte în raport cu soarta unui intelectual silit să se acomodeze, inclusiv printr-o experiență tragică și traumatizantă, la o nefericită schimbare de regim politic, cât și ca fundal fie și parțial explicativ al unei opere marcate fundamental de

nonconformism și luciditate, de inteligență creatoare, spirit ludic și vervă ironică nesecată, ca și de opțiunea firească, am zice, pentru tipuri de discurs (para)literar parcă programate să contravină formelor literare oficiale – acestea fiind, așa cum am încercat să demonstrăm, datele principale ale personalității creatoare a lui Al. O. Teodoreanu.

Capitolul al treilea - **Cronologia operei lui Al. O. Teodoreanu. Date de istorie literară, texte publicate antum și ediții postume**, are drept miză reunirea informațiilor esențiale cu privire la evoluția scriiturii lui Al. O. Teodoreanu în raport atât cu dinamica proprie, intrinsecă, (relativ) motivată de biografia intimă, cât și cu schimbările ce survin la nivelul istoriei mari, și care apasă, de la un moment dat încolo, dramatic asupra formelor (para)literare pe care le capătă textele din volumele apărute mai ales după 1945. Diacronia apariției publice a scrierilor lui Păstorel, dinamica formelor (para)literare și motivațiile acestora reprezintă, în economia tezei noastre, nu un inventar steril de informații regășibil în dicționare, istorii literare sau volume cu aparat critic adecvat, ci o imagine completă a tuturor tipurilor de discurs (para)literar practicate de Al. O. Teodoreanu și o avanpremieră – dacă ne este permis termenul – a capitolului dedicat analizei propriu-zise a corpusului, care își va putea permite să se oprească asupra unor secvențe considerate de noi reprezentative pentru întreaga categorie de texte dintr-un volum sau altul.

Capitolul dedicat receptării critice a operei lui Al. O. Teodoreanu - **Receptarea critică a scrierilor lui Al. O. Teodoreanu**, respectiv *Direcții ale receptării critice antedecembriste* și *Re-lecturi, restituiri și reconsiderări critice postdecembriste* pornește de la premisa că, deși nu este perceput, în timpul activității sale creatoare, drept un scriitor cu potențial „canonic”, și nici ulterior, din păcate, lucrurile nu se schimbă radical, din acest punct de vedere, Al. O. Teodoreanu reține atenția unor nume importante ale criticii noastre literare atât pentru tipul de personalitate care hrănește o scriitură aproape în totalitate în răspăr cu normativele literaturii oficiale, cu criteriile de literaturitate admise chiar și pentru diferitele formule de avangardă literară (căci pentru a combate un tip sau altul de discurs literar trebuie să ți-l asumi, fie și prin refuz), cât și pentru punctele de maximă altitudine estetică ale acesteia, precum *Hronicul măscăriciului Vălătuc*.

Asupra scriiturii parodice a *Hronicului măscăriciului Vălătuc* se axează interpretările propuse de Aurel Sasu, Tudor Vianu sau Șerban Cioculescu, pentru care acest text magistral, unic în literatura noastră, constituie cheia de boltă a creației marelui umorist. Nu este ignorată activitatea sa publicistică, foarte susținută, și nici creația lirică.

Asupra omului, nu doar a scriitorului, și a complicatei rețele de fire invizibile ce-i leagă unul de celălalt, dar îi și separă pe Al. O. Teodoreanu de Păstorel, insistă Dumitru Ion Suchianu, ca și reputatul istoric literar Mircea Handoca, cel care, până în prezent, putem spune că s-a aplecat cu cea mai mare seriozitate asupra operei lui Al. O. Teodoreanu, cele două volume ale monografiei dedicate acestui scriitor încercând să creeze o imagine cât mai completă asupra omului, scriitorului sau *bon viveur*-ului Păstorel. În ultimii ani au apărut o serie de articole ce invită la o dezbatere amplă asupra statutului scriitorilor așa-zis marginali, dar mai ales la o atentă relectură și reevaluare a operei lui Al. O. Teodoreanu, abordări complexe și aplicate asupra textelor acestuia regăsindu-se la Rodica Abrudan Pandelescu, Daniela Petroșel, Diana Blaga, Pavel Țugui, Ion Marcoș, Constantin Dram, Virgiliu Ene, Horia Bădescu, Bogdan Crețu ș.a.

Excursul de receptare critică propus în acest capitol al tezei noastre reprezintă o componentă esențială și obligatorie a unui astfel de demers, întrucât asigură o panoramă ce s-a voit a fi sintetică și integratoare în raport cu ceea ce se poate numi stadiul actual al cunoștințelor, respectiv modul în care scrierile lui Păstorel au fost receptate specializat până acum, degustate cu delicii, asimilate cu unele rezerve spațiului estetic al literaturii propriu-zise sau integrate în perspective critice de certă intenție înnoitoare cu privire la anumite anchiloze de receptare care s-au perpetuat până la noi. Dintre acestea, cea mai puternică e cea care îl așază pe Păstorel într-un compartiment de rang inferior al literaturii noastre. Perspectiva diacronică a urmărit să evidențieze o dinamică a receptării operei lui Păstorel în timp, modificările de perspectivă apărute atât între critici din generații și epoci diferite, cât și datorită unor schimbări ale contextului socio-politic și cultural care a permis restituirea corpusului (aproape) complet al scrierilor acestuia, precum și analiza lor în actualitate, cu instrumente adecvate și pe fondul liberalizării canonice și teoretico-metodologice aduse de postmodernism. Aceasta deoarece multe dintre scrierile lui Păstorel – poate chiar majoritatea – încă mai au nevoie de multe argumente în vederea includerii lor ferme în spațiul literaturii, de dincolo de orice etichetă paraliterară.

Capitolul al cincilea, intitulat **Opera lui Al. O. Teodoreanu – tipuri de discurs, elemente de literaturitate și strategii de construcție a semnificațiilor textuale**, compartimentat pe tipuri de discurs, respectiv *Ipostaze ale discursului poetic*, *Proza literară*, *„Hronicul măscăriciului Vălătuc”*, *Proza literară de mici dimensiuni*, *Epigramele*, *Publicistica*, *Literatura gastronomică*, pornește de la premisa că, pentru Al. O. Teodoreanu, există ceea ce Mircea A. Diaconu ar numi o „etică a literaturii” vizibilă,

pentru un ochi experimentat, dincolo de aparenta facilitate a scrierilor (para)literare ori de arabescurile narrative și stilistice din proza literară. Adică o responsabilitate a actului de creație ce constă în asumarea efectelor pe termen mediu și lung a acestuia – de aici, cu siguranță, și reticența scriitorului în a-și publica textele, o conștientizare a impactului cuvântului scris asupra lectorilor și mai ales un act de probitate morală obligatoriu pentru un intelectual de oricând și de oriunde. Ceea ce particularizează, însă, dimensiunea etică a creației lui Păstorel este diversitatea și versatilitatea scriiturii sale, care completează onestitatea practicării literaturii ca artă cu o dimensiune ludică, efervescent – ironică, umoristică și adesea cu accente satirice, modalizate prin aerul glumeț și printr-o jovialitate aparte. Intransigența face, aici, casă bună cu spiritul critic ce transformă în obiect al discursului frondeur ori amuza(n)t – ironic formule literare, o personalitate a epocii, un amic literar sau doar partener de petrecere, sau chiar elementele unei ideologii - și toate acestea – forme ale excesului.

Demersul din subcapitolul dedicat poeziei s-a focalizat pe necesitatea de a corela o prezentare sintetică a scrierilor în versuri lirice ale lui Păstorel cu identificarea și analiza diversității mărcilor lirismului așa cum alege să și le asume, printr-o retorică specifică, scriitorul. Coloratura afectiv – emotivă a textelor din volumul *Caiet*, precum și suprapunerea unor elemente de pasișă ori de parodie uneori, e drept, abia simțite, relevă, pe de o parte, o dimensiune nouă a operei lui Păstorel, mai accentuat afectivă, capabilă să construiască stări de spirit delicate, iar pe de altă parte, să dovedească o consecvență aparte în a rămâne atașat resorturilor critic – ironice intrinseci structurii creatoare a autorului, ilustrate prin ipostazele parodiei și ale pasișei.

Subcapitolul dedicat *Hronicului măscăriciului Vălătuc*, de departe cea mai complexă și mai reușită scriere a lui Păstorel, reprezintă nu doar confirmarea vocației de scriitor cu talent a acestuia, de rafinament și cuceritoare capacitate de a rescrie/recicla parodic și de a uza cu aplomb și dezinvoltură de procedee antepostmoderne de mare efect, ci și un inventar de strategii metatextuale dintre cele mai moderne, unele reciclate, la rândul lor, precum punerea în abis, sau recuzarea discursului prin artificii narativ al manuscrisului găsit, stratagema (pseudo)explicațiilor din notele de subsol, iar altele de o noutate evidentă, pentru epocă, cum ar fi metalepsa. Inventivitatea narativă a lui Păstorel este egalată doar de creativitatea lui stilistică, iar ambele fac concurență celor mai performante scrieri postmoderne pe care le avem.

Subcapitolul dedicat scrierilor de proză literară de mici dimensiuni ale lui Păstorel are drept miză prezentarea unui tablou complet al scrierilor narrative ale acestuia, chiar și

prin luarea în considerație a unor secvențe net inferioare valoric *Hronicului...*, dar care pot ilustra versatilitatea și disponibilitatea amplă a penei acestui scriitor, pot, de asemenea, aduce în prim-plan forme inedite ale discursului său pamfletar – cu observația că nu se poate vorbi, cu argumente ferme, în cazul lui Al. O. Teodoreanu, de pamflet ca specie (para)literară autonomă, ușor identificabilă în texte distincte, poate cu excepția celor din volumul *Tămâie și otravă* – ale cărui elemente se pot recupera, de exemplu, și din epigrame (*Strofe cu pelin de mai...*). Unele dintre aceste texte de mici dimensiuni relevă consecvența scriitorului în a se folosi de mecanismul unui debușeu de final de tipul poantei din epigrame, altele se situează în vecinătatea scriiturii caragialiene, altele cultivă anecdoticul ca sursă de irezistibil umor, sprijinit de procedee ale comicului deja înnobilate de același Caragiale, și toate, în ansamblu, formează un întreg a cărui coerență internă este, astfel, demonstrată, ca și apartenența la spațiul literaturității/al literaturizării surprinse *in actu*.

Ca epigramist, Al. O. Teodoreanu pășește cu dezinvoltură pe un teren al scriiturii literare de graniță, în care excelează cu talent, îndemânare logico-semantică și umor. Opțiunea sa pentru acest tip de discurs, iubit de oamenii inteligenți, cu spirit fin, dar împins spre marginea teritoriului literar și, nu o dată, etichetat drept paraliterar, ori marcat de superficialitate și, în orice caz, lipsit de distincția necesară unui act autentic de creație, relevă atitudinea de protest amuza(n)t contra oricărei îngrădiri ori prejudecăți privind creația. Formă de sancționare amabilă a unor devieri morale, comportamentale etc., epigrama reprezintă modalitatea prin care Păstorel ia atitudine, în felul său, față de lumea în care trăia, o judecă de pe pozițiile acelei *etici a literaturii* despre care aminteam, și se poziționează el însuși, ca practician al unei scriituri în răspăr față de literatura oficială, în postura unui frondeur.

Miza acestui subcapitol – dedicat epigramelor - se corelează cu o demonstrație cu privire la literaturitatea evidentă, sau măcar emergentă, a epigramelor lui Păstorel Teodoreanu, de dinainte și de după 1944. Pe suportul teoretico-metodologic stabilit în primul capitol al demersului nostru, respectiv secvența dedicată clarificării structurii și semnificațiilor epigramei, am urmărit să evidențiem elementele care permit încadrarea epigramelor analizate de noi, ca și a celor neabordate aici, într-un sector literar poate de graniță, în raport cu actualele criterii ale literaturității, dar cu certitudine valoroase estetic. Deși inegale, din acest punct de vedere, epigramele acoperă o bună parte din scriitura lui Al. O. Teodoreanu și conturează, în felul lor inimitabil, o imagine aparte a lumii în care scriitorul a trăit, a literaturii, a confracțiilor ori a amicilor săi literari, ca și a

sa însuși. Și arată cum anume se poate face literatură autentică după un algoritm doar aparent simplu, cu instrumente rafinate dar cu puțină materie de lucru.

Publicistica lui Păstorel s-a voit a fi prezentată, în acest subcapitol, sintetic și selectiv, prin articole reprezentative pentru scriitura de această factură ale cărei caracteristici rămân, însă, neschimbate în raport cu specificitatea de ansamblu a textelor lui Al. O. Teodoreanu. Axate pe aceleași tematici care fac deliciul devoratorilor de literatură savuros - gastronomică, precum și în celelalte scrieri, articolele și cronicile, pot fi incluse, la rigoare, în teritoriul negociabil al paraliteraturii, dar, *mâna care scrie* fiind aceeași, și mărcile discursului publicistic ca și inexistente, se poate vorbi, și aici, de literatură emergentă. Iar acolo unde Păstorel se apleacă asupra criteriilor validării estetice a unor opere de artă, cu excelent bun gust și cu erudiția-i cunoscută, articolele devin exerciții de admirație - sau de sancționare a nonvalorii – a căror (para)literaturitate rezidă, așa cum se întâmplă cu discursul critic, de exemplu, în talentul aceleiași *mâini care scrie*.

Miza subcapitolului dedicat literaturii gastronomice a lui Al. O. Teodoreanu rezidă, pe de o parte, în sintetizarea unor texte pe care le-am considerat relevante în raport cu scriitura pe tematică gastronomică a lui Păstorel, și ale căror particularități sunt susceptibile de a se regăsi în marea majoritate a scriiturii sale la temă, iar pe de altă parte în identificarea mărcilor unei (para)literaturi a cărei menire poate nu a fost neapărat aceea de a ilustra un tip anume de discurs literar, ci de a experimenta, într-un spațiu nespecific, mai greu accesibil și mult mai rar selectat de către literați, dar care produce un efect estetic de sine stătător, neintenționat, credem, de Păstorel însuși. Păstrarea unor formule discursive deja uzitate de scriitor, și deja asociate de către cititori cu efectul de literaturitate, amplifică șansele acestora ca, asociate cu tema gastronomică, să fie (re)considerate ca literatură. Mai mult, trăsăturile marcante ale *spiritului creator* se fac din plin resimțite și aici, ceea ce, iarăși, sporește șansele unei relocări asumat estetice, de către o voce critică fermă, a componentelor literaturii gastronomice semnate de Păstorel Teodoreanu.

De altfel, scopul principal al întregului nostru demers de cercetare este acela de a re-iniția o relocare și o reconsiderare critică asumată a operei lui Al. O. Teodoreanu, pornit din convingerea – demonstrată de noi capitol de capitol, că perspectiva actuală asupra literaturii nu doar că permite, dar chiar invită la re-lecturi critice menite să revalorifice onest și deschis scrierile unuia dintre cei mai inteligenți și iscusiți scriitori români ai perioadei interbelice și nu numai.

BIBLIOGRAFIE

I. Corpus

În volume:

1. Teodoreanu, Al. O., *Bercu Leibovici*, Editura „Cultura Națională”, București, 1935;
2. Teodoreanu, Al. O., *Berzele din Boureni*, Editura Tineretului, București, 1957;
3. Teodoreanu, Al. O., *Caiet*, Editura Fundația pentru Literatură și Artă <<Regele Carol II>>, București, 1938;
4. Teodoreanu, Al. O., *Gastronomice*, ediție îngrijită de Grigore Damirescu și Valentin Borda, Editura pentru Turism, București, 1973;
5. Teodoreanu, Al. O., *Hronicul măscăriciului Vălătuc*, Editura Junimea, Iași, 1989;
6. Al. O. Teodoreanu, *Mici satisfacții*, Editura „Cartea Românească”, București, 1931;
7. Teodoreanu, Al. O., *Strofe cu pelin de mai pentru Iorga Nicolai. Cu o scrisoare inedită de la Dante Alighieri*, Editura Cartea Românească, București, 1931;
8. Teodoreanu, Al. O., *Tămîie și otravă*, ediție îngrijită de Ruja Alexandru, Editura de Vest, Timișoara, 1994;
9. Teodoreanu, Al. O., *Un porc de cîne*, Editura Porus, București, 1992;
10. Teodoreanu, Al. O., *Versuri*, Antologie și fișă bibliografică de Ilie Dan, Editura Minerva, București, 1972;
11. Teodoreanu, Al. O., *Vin și apă*, Editura „Cultura Națională”, București, 1936;

În periodice:

1. Teodoreanu, Al. O., *Bilanț de fine de an*, în „Cronica gastronomică” din „Adevărul literar și artistic”, anul XIII, seria II A, nr. 684, duminică 14 ianuarie 1934;
2. Teodoreanu, Al. O., *Către cetitori în Cronica gastronomică* din „Adevărul literar și artistic”, anul XIII, seria II-A, nr. 701, duminică, 13 mai 1934;
3. Teodoreanu, Al. O., *Din bucătăria rusească: Blini*, în „Cronica gastronomică” din „Adevărul literar și artistic”, anul XIII, seria II A, nr. 700, duminică 5 mai 1934;
4. Teodoreanu, Al. O., *Două solii*, în revista „Gîndirea”, noiembrie 1931, nr. 11;

5. Teodoreanu, Al. O., *Infidelități sau Turtiți de turtă* dulce* în „Cronica gastronomică” din „Adevărul literar și artistic”, anul XIII, seria II-a, nr. 692, duminică 11 martie 1934;
6. Teodoreanu, Al. O., *Moment plastic* în rubrica *Însemnări săptămânale Tămâie și otravă* din revista „Vremea”, anul XVI, nr. 695 – Paști 1943, duminică, 18 aprilie 1943;
7. Teodoreanu, Al. O., *Rețete*, în „Cronica gastronomică” din „Adevărul literar și artistic”, anul XIII, seria II A, nr. 698, duminică 22 aprilie 1934;
8. Teodoreanu, Al. O., *Secretele Yvonei: nougat-ul*, în „Cronica gastronomică” din „Adevărul literar și artistic”, anul XIII, seria II A, nr. 687, duminică 4 februarie 1934;
9. Teodoreanu, Al. O., *Secretele Yvonei: Plăcinta cu mere*, în „Cronica gastronomică” din „Adevărul literar și artistic”, anul XIII, seria II A, nr. 689, duminică 18 februarie 1934;
10. Teodoreanu, Al. O. *Scrisoare – Tînărului poet* în revista „Tribuna”, nr. 38, din 26 octombrie 1957;
11. Teodoreanu, Al. O., *Tort Moka*, în „Cronica gastronomică” din „Adevărul literar și artistic”, anul XIII, seria II A, nr. 690, duminică 25 februarie 1934;
12. Teodoreanu, Al. O., *Traducându-l pe Anatole France*, „Gazeta literară”, III, nr.43, 25 oct.1956;
13. Teodoreanu, Al. O., *Un contemporan al lui Horațiu: Axinte Frunză*, *Viața Românească*, anul XXV, nr. 6-9, iunie-septembrie 1933;

II. Dicționare și istorii literare

1. Brais, Aura; Poenaru, Michiela, *Dicționar de termeni literari*, Editura Coresi, București, 2009;
2. Călinescu, George, *Istoria literaturii române de la origini pînă în prezent*, Editura Minerva, București, 1982;
3. Hrimiuc-Toporaș, Gheorghe, *Atelier de istorie literară*, Editura Junimea, Iași, 1999;
4. Iovănel, Mihai, *Istoria literaturii române contemporane. 1990 – 2020*, Polirom, Iași, 2021;
5. Lovinescu, Eugen, *Istoria literaturii române contemporane 1900-1937*, Editura Librăriei Socec&Co., S.A., București, 1937;

6. Lovinescu, Eugen, *Istoria literaturii române contemporane*, vol. II, Editura Minerva, București, 1973;
7. Lovinescu, Eugen, *Istoria literaturii române contemporane*, vol. I, Editura Minerva, București, 1973;
8. Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură*, Editura Paralela 45, Pitești, 2008;
9. Marino, Adrian, *Dicționarul de idei literare*, vol. I, Editura Eminescu, București, 1973;
10. Murărașu, D., *Istoria literaturii române*, Editura Cartea Românească, București, 1941;
11. Păcurariu, Dim. (coord.), *Dicționar de literatură română. Scriitori, reviste, curente*, Editura Univers, București, 1979;
12. Popa, Marian, *Dicționar de literatură română contemporană*, Ediția a doua revizuită și adăugită, Editura Albatros, București, 1977;
13. Popa, Marian, *Istoria literaturii române de azi pe mâine*, Editura Semne, București, 2009;
14. Rotaru, Ion, *O istorie a literaturii române*, vol. II, Editura Minerva, 1972;
15. Sasu, Aurel, *Dicționarul biografic al literaturii române (M-Z)*, Editura Paralela 45, Pitești, 2006;
16. Săndulescu, Al. *Dicționar de termeni literari*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1976;
17. Simion, Eugen (coord.), *Dicționarul general al literaturii române S/T*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2007;
18. Ștefănescu, Alex, *Istoria literaturii române contemporane (1941-2000)*, Editura Mașina de scris, București, 2005;
19. Zăciu, Mircea; Papahagi, Marian; Sasu, Alexandru, *Dicționarul esențial al scriitorilor români*, Editura Albatros, București, 2000;
20. Zamfir, Mihai, *Scurtă istorie. Panorama alternativă a literaturii române*, ediția a doua, Polirom, 2021;

III. Bibliografie generală

În volume:

1. Bergson, Henri, *Râsul. Eseu asupra semnificației comicului*, Editura ALL, București, 2014;

2. Bergson, Henri, *Teoria rîsului*, Editura Polirom, Iași, 2013;
3. Boldea, Iulian, *Dimensiuni critice*, Editura Universității „Petru Maior”, Târgu-Mureș, 1998;
4. Cioculescu, Șerban, *Amintiri*, Editura Eminescu, București, 1975;
5. Cioculescu, Șerban, *Itinerar critic*, vol. III, Editura Eminescu, București, 1979;
6. Cioculescu, Șerban, *Varietăți critice*, Editura pentru Literatură, București, 1966;
7. Crohmălniceanu, Ovid., S., *Literatura română între cele două războaie mondiale*, vol. I, Editura Minerva, București, 1972;
8. Diaconu, Mircea A., *Firul Ariadnei – 10 cărți de proză (și nu numai)*, Editura Eikon, București, 2014;
9. Drăgan, Ioana, *Romanul popular în România. Literar și paraliterar*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj, 2001;
10. Ene, Virgiliu, *Satira în literatura română. Studiu și antologie*, vol. I, Editura Albatros, București, 1972;
11. Ene, Virgiliu, *Satira în literatura română. Studiu și antologie*, vol. II, Editura Albatros, București, 1972;
12. Freud, Sigmund, *Opere esențiale, vol. 4, Cuvântul de spirit și raportul său cu inconștientul*, Editura TReI, București, 2010;
13. Genette, Gérard, *Palimpsestes*, Editions Seuil « points essais », Paris, 1982 ;
14. Hutcheon, Linda, *Poetica postmodernismului*, Editura Univers București, 2002;
15. Iosifescu, Silvian, *Literatura de frontieră*, Editura pentru literatură, București, 1969;
16. Jolles, André, *Forme simple*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2012;
17. Manolache, Gheorghe, coord., *Hermeneutica fenomenului literar*, vol. 1, Editura Techno Media, Sibiu, 2010;
18. Manolache, Gheorghe, coord., *Hermeneutica fenomenului literar*, vol. 2, Editura Techno Media, Sibiu, 2011;
19. Manolache, Gheorghe, coord., *Hermeneutica fenomenului literar*, vol. 3, Editura Techno Media, Sibiu, 2012;
20. Manolache, Gheorghe, *Regula lui doi registre duale în dezvoltarea postmodernismului românesc*, Editura Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, Sibiu, 2004;
21. Manolescu, Nicolae, *Poezia română modernă de la G. Bacovia la Emil Botta*,

- Editura AllfaPaidea, București, 1996;
22. Marino, Adrian, *Biografia ideii de literatură*, vol. 5, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1998;
  23. Melancu, Ștefan, *Apocalipsa cuvântului. Pamfletul arghezian*, Editura Cartimpex, Cluj, 2002;
  24. Mincu, Marin, *O panoramă critică a poeziei române din secolul al XX-lea*, Editura Pontica, Constanța, 2007;
  25. Mironescu, Doris, *Un secol al memoriei. Literatură și conștiință comunitară în epoca romantică*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2016;
  26. Modola, Doina, *Dramaturgia românească între 1900-1918*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1983;
  27. Munteanu, Cornel, *Pamfletul ca discurs literar*, Editura Minerva, București, 1999
  28. Pascu, Florentina, *Tipuri de discurs în literatură. Teoretizări. Delimitări*, Editura Aius, Craiova, 2012;
  29. Petroșel, Daniela, *Retorica parodiei*, Editura Ideea Europeană, București, 2006;
  30. Popa, Marian, *Comicologia*, Editura Univers, București, 1975;
  31. Răduță, Magda, *Îi urăsc, mă!*, Editura Humanitas, București, 2017;
  32. Râpeanu, Elis, *Epigrama în literatura română*, Editura Dealul Melcilor, Brașov, 2001;
  33. Simion, Eugen (coord. gen.), *Cronologia vieții literare românești, perioada postbelică, XXXIII, 1987*, Editura SemnE, București, 2021;
  34. Simion, Eugen (coord. gen.), *Cronologia vieții literare românești, perioada postbelică, IX, 1960-1962*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2012;
  35. Simion, Eugen (coord. gen.), *Cronologia vieții literare românești, perioada postbelică, VIII, 1958-1959*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2012;
  36. Simion, Eugen (coord. gen.), *Cronologia vieții literare românești, perioada postbelică, XI, 1965*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2017;
  37. Simion, Eugen (coord. gen.), *Cronologia vieții literare românești, perioada postbelică, XIII-A, 1967, ianuarie-iunie*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2017;
  38. Simion, Eugen (coord. gen.), *Cronologia vieții literare românești, perioada postbelică, XV, 1969*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2018;
  39. Simion, Eugen (coord. gen.), *Cronologia vieții literare românești, perioada postcomunistă, IV, 1993*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2015;

40. Simion, Eugen (coord. gen.), *Cronologia vieții literare românești, perioada postcomunistă, X, 1999, ianuarie-iunie*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2016;
41. Simion, Eugen (coord. gen.), *Cronologia vieții literare românești, perioada postcomunistă, VII, 1996*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2015;
42. Simion, Eugen (coord. gen.), *Cronologia vieții literare românești, perioada postbelică, X, 1963-1964*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2012;
43. Simion, Eugen (coord. gen.), *Cronologia vieții literare românești, perioada postbelică, XII-A, 1966, ianuarie-iunie*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2017;
44. Simion, Eugen (coord. gen.), *Cronologia vieții literare românești, perioada postcomunistă, VI, 1995*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2015;
45. Simion, Eugen (coord. gen.), *Cronologia vieții literare românești, perioada postbelică, VII, 1956-1957*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2011;
46. Simion, Eugen (coord. gen.), *Cronologia vieții literare românești, perioada postbelică, XIII-A, 1967, ianuarie-iunie*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2016;
47. Simion, Eugen (coord. gen.), *Cronologia vieții literare românești, perioada postbelică, XII-B, 1966, iulie-decembrie*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2017;
48. Simion, Eugen (coord. gen.), *Cronologia vieții literare românești, perioada postbelică, XXXIV, 1988*, Editura SemnE, București, 2021;
49. Simion, Eugen (coord. gen.), *Cronologia vieții literare românești, perioada postbelică, XII-A, 1967, ianuarie-iunie*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2016;
50. Underwood, Doug, *The Undeclared War Between Journalism and Fiction: Journalists as Genre Benders in Literary History*, New York: Palgrave Macmillan, 2013;
51. Vianu Tudor, *Arta prozatorilor români.*, Editura Minerva, București, 1966;
52. Vianu, Tudor, *Arta prozatorilor români*, Editura Orizonturi, București, 2010;

IV. Bibliografie critică aplicată

În volume:

1. ***, *Album literar gastronomic*, Editura Viața Românească, București, 1982;

2. ***, *Album literar gastronomic*, Editura Viața Românească, București, 1983;
3. Abrudan-Pandele, Rodica; Avramescu, Aristița, *Al. O. Teodoreanu, De reculinaria*, Editura Sport-Turism, București, 1977;
4. Arhip, Ion, *Academia liberă*, Editura Princeps Edit, Iași, 2005;
5. Bahtin, Mikhail, Mikhailovich, *François Rabelais și cultura populară în Evul Mediu și în Renaștere*, în românește de S. Recevschi, Editura Univers, 1974;
6. Bârna, Vlaicu, *Între Capșa și Corso*, Editura Polirom, București, 2014;
7. Bomher, Noemi, *Ospăț din cuvinte*, Editura ALFA, Iași, 2005;
8. Botez, Demostene, *Memorii*, Editura Minerva, București, 1970;
9. Calotescu-Neicu, A. C.; Crevedia, N., *Antologia epigramei românești*, ediția a II-a, Editura „Cartea Românească”, București, 1934;
10. Cioculescu, Barbu, *Alexandru O. Teodoreanu în perspectiva mileniului trei*, cuvânt înainte de Alexandru O. Teodoreanu, *Hronicul măscăriciului Vălătuc*, Editura Vremea, București, 2001;
11. Constantin Dram (coord), *Iașii Teodorenilor și lumea mare*, Editura Tritonic, București, 2014;
12. Crevedia, N., *Epigramiști români de ieri și de azi*, Editura Eminescu, București, 1975;
13. Dan, Ilie, *Păstorel Teodoreanu. Pahare și săgeți*, Editura Vasiliana'98, Iași, 2012;
14. Fitzpatrick, Joan, *A History of Food in Literature: From the Fourteenth Century to the Present*, Taylor&Francis Mergenthal Silvia, 2010;
15. Ghelase, Aurelian, *Între epigrame și epitafuri*, Editura Limes, Cluj, 2017;
16. Giugariu, Mihai (redactor coordonator), *Prigoana. Documente ale procesului C. Noica, C. Pillat, N. Steinhardt, Al. Paleologu, A. Acterian, S. Al-George, Al. O. Teodoreanu etc.*, Editura Vremea, București, 1996;
17. Guțic, I. Octav; Grigoraș, Gheorghe, *Dorohoi, mic îndreptar turistic*, Editura Sport-Turism, București, 1982;
18. Handoca, Mircea, *Al. O Teodoreanu – Păstorel*, Editura Litera, București, 1975;
19. Handoca, Mircea, *Pe urmele lui Al. O Teodoreanu – Păstorel*, Editura Sport Turism, București, 1988;
20. Ioanid, Ion, *Închisoarea noastră cea de toate zilele*, vol. I, 1949, 1952-1954, Editura Albatros, 1991;
21. Jankélévitch, Vladimir, *Ironia*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1994;

22. Krizsanovszki, Izabella, *Fascinația enogastronomică în literatura română*, Editura Tipo Moldova, Iași, 2010;
23. Lăzăreanu, Barbu, *Epigramă și epigramaști*, Editura „Cultura Românească” S.A.R., București, 1930;
24. Leon Aurel, *Umbre*, vol. 1, Editura Junimea, Iași, 1970;
25. Massoff, Ioan, *Despre ei și despre alții ...*, Editura Minerva, București, 1973;
26. Merches, Dorina, *Al. O. Teodoreanu (Păstorel): biobibliografie*, Biblioteca Centrală Universitară „M. Eminescu” Iași, Serviciul Bibliografic, Iași, 1986;
27. Moraru, Titus, *Al. O. Teodoreanu (Păstorel). Inter pocula*, Editura Dacia, Cluj, 1973;
28. Moșescu, Octavian, *Vitralii*, Editura Litera, București, 1971;
29. Nicolau, Aurora; Pana, Horia, *Bucătăria Balkaniei*, Editura Integral, București, 2016;
30. Paleologu, A., *Spiritul și litera. Încercări de pseudocritică*, Ediția a II-a, Editura Cartea Românească, București, 2007;
31. Pandele, Rodica, *Păstorel și corespondenții săi*, Editura Eminescu, București, 1998;
32. Pandele, Rodica, *Păstorel. Epigrame și alte rime vesele*, Editura Humanitas, București, 1997;
33. Petraș, Irina, *Petrecere cu stil*, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2022;
34. Piru, Al., *Poezia lui Al. O. Teodoreanu, în Varia. Studii și observații critice*, Editura Eminescu, București, 1973;
35. Piru, Alexandru, *Marginalia*, Editura Eminescu, București, 1980;
36. Ruja, Alexandru, *Al. O. Teodoreanu, Tămâie și otravă*, Editura de Vest, Timișoara, 1994;
37. Russu Șirianu, Vintilă, *Vinurile lor*, Editura pentru literatură, București, 1969;
38. Sadoveanu, Izabela, *Cărți și idei. Pagini de critică literară, vol. I*, Editura Fundația Națională pentru Știință și Artă, Academia Română, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, București, 2001;
39. Savarin, Brillat, *Fiziologia gustului*, Editura Meridiane, București, 1988;
40. Sora, Simona, *Adela, romanul intimității, în Regăsirea intimității*, Editura Cartea Românească, București, 2008;
41. Steinhardt, Nicolae, *Jurnalul fericirii*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1995;
42. Suchianu, D. I., *Foste adevăruri viitoare. Studii literare*, Editura Minerva,

- București, 1978;
43. Ulmu, Bogdan, *Gastronomice ...à la Păstorel!*, Editura Institutul European, Iași, 1998;
  44. Velisar, Teodoreanu, Ștefana, *Ursitul*, Editura Agora, București, 2019;
  45. Zarafu George, *Politice și apulitice*, Editura Victor Frunză, București, 1996;

În periodice:

1. *** „Adevărul literar și artistic”, nr. 713, 5 august 1934;
2. Albala, Radu, *Ilustrarea și apărarea limbii literare*, în revista „Amfiteatru”, nr. 5, mai 1987;
3. Anghel, D. Petre, *Al. O. Teodoreanu între „inedite și inedit”*, în revista „Luceafărul”, volumul A. 31, numărul 21- 22, mai 1988;
4. Atanasiu, Victor, *Al., O. Teodoreanu. Hronicul măscăriciului Vălătuc. Editura Dacia, Cluj, 1972*, în „România literară”, anul V, nr. 25;
5. Basiliade, George, *O legendă adevărată: Păstorel Teodoreanu (II)*, în „Caiete critice”, nr. 1-2, ianuarie-februarie 2007;
6. Bădescu, Horia, *Al. O. Teodoreanu, Hronicul măscăriciului Vălătuci*, în „Tribuna”, nr. 21, 25.05.1972;
7. Beldeanu, Adrian, *Al. O. Teodoreanu. Gastronomice*, în revista „Săptămîna”, nr.137, 20 iulie 1973;
8. Blaga, Diana, *Al. O. Teodoreanu, polemistul*, în „Convorbiri literare”, nr. 11 (239), Iași, noiembrie 2015;
9. Blazian, Henri, *De vorbă cu d-l Al. O. Teodoreanu*, în „Adevărul literar și artistic”, nr. 426 din 3 februarie 1929;
10. Buzași, Ion, *Al. O. Teodoreanu – Păstorel într-o evocare inedită*, în „Tribuna”, seria nouă VI, nr. 48 (2133), 25 noiembrie-2 decembrie 1994;
11. Călinescu, George, *Cronica literară, Caiet de Al. O. Teodoreanu*, în „Adevărul literar și artistic”, nr. 896, 6 februarie 1938;
12. Călinescu, George, *Cronică literară*, în *Adevărul literar și artistic*, nr.791, 2 februarie 1936;
13. Călinescu, George, *Păstorel Teodoreanu*, în revista „Adevărul literar și artistic”, anul XIII, nr. 719, octombrie 1934;
14. Călinescu, George, *Tămîie și otravă*, în „Adevărul literar și artistic, an XIII, seria a II-a, nr. 723 din 14 octombrie 1934;

15. Ciopraga, Constantin, *Al. O. Teodoreanu, prozatorul*, în „Cronica”, nr.11 (424), anul IX, 15 martie 1974;
16. Codreanu, Lina, *Proverbul și epigrama (I)*, în revista „Limba română”, nr. 4, anul XXIV, 2014;
17. Crăciun, Victor, *Păstorel inedit*, în „Contemporanul”, nr.1 (2094), 01.01.1987
18. Creangă, O., în „Curentul Internațional”, 3 aprilie 2010;
19. Datcu, Iordan, *Al. O. Teodoreanu în scrisori*, „Steaua”, anul XLV, nr. 7-8, iulie-august 1994;
20. Demetrescu, Romulus, *Al. O. Teodoreanu, Tămîie și otravă, vol. I*, în „Pagini literare”, nr.3-4, 1934;
21. Dinopol, P., *Anatole France și Păstorel*, în „Viața românească”, nr. 3, martie 1966;
22. Dram, Constantin, *Doi frați, două destine: Păstorel și Ionel*, în „Convorbiri literare”, nr. 11 (239), Iași, noiembrie 2015;
23. Drăghici, Romeo, *Al. O. Teodoreanu <<În viață ce vreau, în artă ce pot>>*, în „Manuscriptum”, nr. 3, 1979;
24. Fântâneru, Constantin, *Al. O. Teodoreanu*, în „Universul literar”, nr. 6, 26 martie 1938;
25. Ferafontov, Ana, *Funcții ale paratextului în pamfletul publicistic*, apărut în revista „Studia Universitatis Moldaviae”, Seria „Științe umanistice”, 2020;
26. Firoiu, V., *Păstorel la „moara șuetelor”*, în „Argeș”, nr. 7, iulie 1970;
27. Florescu, Nicolae, *Al. O. Teodoreanu*, în „Manuscriptum”, nr. 3, 1992;
28. Florescu, Nicolae, *Păstorel – elogiul improvizației*, în „Manuscriptum”, nr. 3, anul III, 1972;
29. Glodeanu, Gheorghe, *O restituire necesară*, în revista „Tribuna”, nr.26, 29 iunie 1989;
30. Hîncu, Dumitru, *Trei prieteni. Victor Eftimiu, Al. O. Teodoreanu și Theodor Pallady*, în „România Literară”, nr. 19, 15 mai 2009;
31. Istrate, Gavril, *Păstorel, epigramistul*, în „Dacia literară”, nr. 29, 1998;
32. Jicu, Adrian, *Păstorel Teodoreanu și poezia minoră. Împotriva legendei*, în „Convorbiri literare”, nr. 11, noiembrie 2015;
33. Marcoș, Ion, *Păstorel restituit*, în „Tribuna”, nr. 2, 10 ianuarie 1974;
34. Ostap, Constantin, *Al. O. Teodoreanu (Păstorel) – patriotul*, în „Convorbiri literare”, nr. 4, aprilie 1999;

35. Paleologu, Alexandru, *Al. O. Teodoreanu*, „Contemporanul”, nr. 13, 31 martie 1967;
36. Paleologu, Alexandru, *Al. O. Teodoreanu*, în „Contemporanul”, nr. 12 (1067), din 24 martie 1967;
37. Pandele, Rodica, *Debutul poetic al lui Al. O. Teodoreanu*, în „Revista de istorie și teorie literară”, anul XXXIII, nr. 3, iulie-septembrie 1985;
38. Petroșel, Daniela, *Rețete culinare cu miresme literare*, în „Meridian critic” nr.2 (volumul 29), 2017;
39. Philippide, Al., A., *Alexandru O. Teodoreanu: Mici satisfacții* („Cartea Românească, 1931”), *Adevărul Literar și Artistic*, Anul X., Seria II-3, No 551, 28 iunie 1931;
40. Piru, Alexandru, *Poezia lui Al. O. Teodoreanu în România literară*, nr. 35 din 24.08.1972;
41. Pîrjol, Florina, *Destinul unui formator de gusturi. De la savoarea „pastilei” gastronomice la gustul fad al compromisului*, revista „Transilvania”, nr. 12/2011;
42. Popa, Cristinel C., *Păstorel Teodoreanu*, în „Dacia literară”, nr. 139, 2015;
43. Radian, Sanda, *Al. O. Teodoreanu, Versuri*, în *Viața românească*, anul XXVI, nr. 1, ianuarie 1973;
44. Râpeanu, Elis, *Al. O. Teodoreanu - Păstorel (I)*, în „Curtea de la Argeș”, nr. 9, sept. 2017;
45. Râpeanu, Elis, *Al. O. Teodoreanu - Păstorel (II)*, în „Curtea de la Argeș”, nr. 10, octombrie 2017;
46. Râpeanu, Elis, *Păstorel Teodoreanu: cel mai spumos dintre marii epigramiști români*, în „Curtea de la Argeș”, nr. 5, mai 2018;
47. Revista „Vremea”, nr. 689, 14 martie 1943;
48. Sălcudean, Minodora, *Poetica violenței în pamfletul arghezian*, în revista „Transilvania”, nr. 10/2006,;
49. Sîrbu, Ion, *Al. O. Teodoreanu – inedit*, în „Cronica”, nr.37, 15 septembrie 1972;
50. Stanomir, Ioan, *Epigramistul bine temperat*, în „Luceafărul”, nr. 3, ianuarie 1998;
51. Suchianu, D. I., *Poeziile lui Păstorel Teodoreanu*, „Viața românească”, nr. 3, anul XXX, martie 1938;
52. Trandafir, Constantin, *Arghezi, note despre pamfletul politic*, în revista „Confesiuni”, anul II, nr. 17, mai 2014;
53. Țațomir, Nicolae, *Păstorel*, în revista „Convorbiri literare”, nr. 4, aprilie 1982;

54. Țoiu, Constantin, *Întâmplări cu Păstorel*, în „România literară”, nr. 51-52, 26 decembrie 2008;
55. Țugui, Pavel, *Scrisori ale lui Al. O. Teodoreanu către N. M. Condiescu* în „Almanah Convorbiri literare”, 1981;
56. Ursa, Mihaela, *Literatura cibernetică*, în „Vatra” nr. 491, 2/2012;
57. Vasilache, Simona, *Deconturi*, în „România literară”, nr. 42, 24 octombrie 2008;
58. Vasilache, Simona, *Între pahare*, în „România literară”, nr. 6, 13 februarie 2009;
59. Vârgolici, Teodor, *Fața necunoscută a lui Păstorel* în „Adevărul literar și artistic”, nr. 515, 25 aprilie 2000;
60. Zdru, Eliza, *Alexandru O. Teodoreanu*, în „Adevărul literar și artistic”, nr. 1067, 2 martie 2011;

Resurse online:

1. Andrei, Monica, *Păstorel Teodoreanu, epigramistul care și-a dăruit inima femeilor și ficatul vinurilor*, disponibil la adresa: <https://www.ziarulmetropolis.ro/pastorel-teodoreanu-epigramistul-care-si-a-daruit-inima-femeilor-si-ficatul-vinurilor/>, accesat la data de 18.09.2020;
2. Angenot, Marc, *Qu'est-ce que la paralittérature*, Études littéraires, vol. 7 (1974), p. 9, disponibil la adresa <https://www.erudit.org/fr/revues/etudlitt/1974-v7-n1-etudlitt2196/500305ar/> - accesat la 1.10.2022;
3. Antofi, Simona, *Al. O. Teodoreanu, Hronicul măscăriciului Vălătuc sau despre rescrierea istoriei în cheie parodică*, în „Revista d istorie și teorie literară”, anul 10, nr. 1-4, ianuarie-decembrie 2016, p. 395, disponibil la adresa: <https://www.inst-calinescu.ro/wp-content/uploads/2022/08/pdf-unit-ritl-nr-1-4-2016-mic.pdf>, consultat la 18.05.2017;
4. *** *Remember – Păstorel Teodoreanu*, Biblioteca Municipală Hunedoara, disponibil la adresa <https://www.facebook.com/455038864676115/photos/a.1515940871919237/1515940901919234/?type=3>, consultat la 4.10.2020;
5. #eroiuitați: Păstorel Teodoreanu, disponibil la adresa: <https://www.youtube.com/watch?v=4QzyMLQHYt0>, accesat la data de 30.03.2020;
6. Bălăceanu-Stolnici, Constantin, în interviul *Să îngrijim via cu dragoste, ca pe un obiect personal*, 20.12.2008, consultat la adresa:

- https://vinul.ro/interviu_constantin_balaceanu_stolnici.html, accesat la data de 23.09.2020;
7. Boldea, Iulian, *Critica literară – limite și consolări* în „Observator cultural, nr. 722 din 16.05.2014, disponibil la adresa <https://www.observatorcultural.ro/articol/critica-literara-limite-si-consolari-2/>, consultat la 16.07.2018;
  8. Boldea, Iulian, *Virgil Nemoianu. comparatism and the theory of culture*, în „Multicultural Representations. Literature and Discourse as Forms of Dialogue”, Editura Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016, p. 36, disponibil la adresa <http://asociatia-alpha.ro/ldmd/04-2016/LDMD-04-Lite.pdf>, consultat la 23.11.2018;
  9. Ciura, Iuliu, *Epigrame adunate de la Păstorel Teodoreanu*, disponibil la adresa: <https://www.youtube.com/watch?v=v42kIGNjwu0>, accesat la data de 11.01.2018;
  10. Couégnas, Daniel, *Introduction à la paralittérature*, Seuil, 1992, p. 14, parțial disponibil la adresa <https://excerpts.numilog.com/books/9782020135559.pdf>, accesat la 1.10.2022;
  11. Crețu, Bogdan, *Păstorel despre defuncta feciorie*, disponibil la adresa <https://www.zf.ro/ziarul-de-duminica/iasii-lui-cretu-pastorel-despre-defuncta-feciorie-4641949>, accesat la 21.11.2020;
  12. Culicovschi, Gheorghe, *Geo Olteanu despre tema și poanta epigramei*, disponibil la adresa <https://blog.citatepedia.ro/geo-olteanu-despre-tema-si-poanta-epigramei.htm>, accesat la data de 08.02.2019;
  13. Dinescu, Mircea, în interviul *Pamfletul la români*, disponibil la adresa: <https://www.digi24.ro/magazin/timp-liber/cultura/pamfletul-la-romani-852991>, accesat la data de 16.11.2018;
  14. Dumitrescu, Laura, *Pamfletul e un semn al pasiunii dezlănțuite*, revista „Dilema Veche”, nr. 704, 17-23 august 2017, disponibil la adresa <https://dilemaveche.ro/sectiune/la-zi-in-cultura/pamfletul-e-un-semn-al-pasiunii-dezlantuite-622393.html>, accesat în data de 02.10.2019;
  15. Istodor, Eugen, *Nicolae Iorga, Geniul, miștocărit de Păstorel Teodoreanu, Măscăriciul*, disponibil la adresa <https://www.hotnews.ro/stiri-perspektiva-25364191-nicolae-iorga-geniul-mistocarit-pastorel-teodoreanu-mascariciul.htm>, accesat la data de 06 mai 2022;

16. Istrate, Ion, *Scriitori botoșăneni. Al. O. Teodoreanu (Păstorel)*, în revista „Luceafărul”, 30 iulie 2013, disponibil la adresa: <https://luceafarul.net/10759>, consultat la 12.06.2019;
17. Ivan, Petre, *(Teodoreanu) Păstorel - ...de la Grasă pân'n la Ottonel*, în „Ziarul Metropolis”, disponibil la adresa <https://www.ziarulmetropolis.ro/teodoreanu-pastorel-de-la-grasa-pan-la-ottonel/>, accesat la data de 31.10.2018;
18. Manolache, Gheorghe, *Portret în oglindă: Ioana și Liviu Petrescu (III)*, în Revista „Vatra”, 14.04.2022, disponibil la adresa <https://revistavatra.org/2022/04/14/portret-in-oglanda-ioana-si-liviu-petrescu-iii/#more-9707>, consultat la 29.07.2022;
19. Mlădinoiu, Dan, *Analiză. Umorele și rolul său terapeutic*, consultat la adresa <https://www.impact.ro/analiza-umorul-si-rolul-sau-terapeutic-119626.html>, accesat la data de 12.06.2021;
20. Opreșan, Cătălin, *Rubrica lui Cătălin Opreșan*, disponibil la adresa: <https://www.ferratumbank.ro/blog/aici-zace-pastorel-om-ales-si-spirit-fin-daca-treceti-pe-la-el-nu-l-treziti-ca-cere-vin>, accesat la data de 12.06.2021;
21. Patraș, Roxana, *Pentru reabilitarea literaturii de consum*, în revista „Convorbiri literare”, 2020, disponibil la adresa https://www.academia.edu/42014646/Pentru_Reabilitarea_Literaturii_de_Consum, consultat la data de 17.04.2021;
22. Petraș, Irina, *Literatura română contemporană*, Editura Ideea Europeană, București, 2012, Ediție Digitală, disponibil la adresa https://books.google.ro/books?id=rpFkEAAQBAJ&pg=PA555&lpg=PA555&dq=apocalipsa+cuvantului+pamfletul+arghezian&source=bl&ots=-3WHgjoNjJ&sig=ACfU3U36KZR-hnKTOksajaqydwtHJ2tCjg&hl=en&sa=X&ved=2ahUKEwiC1Jrd1Lz8AhWMk_0HHdY4DPw4FBDoAXoECAUQA#v=onepage&q=apocalipsa%20cuvantului%20pamfletul%20arghezian&f=false, accesat în data de 12.04.2020;
23. Petroșel, Daniela, p. 142, *Rețete culinare cu miresme literare*, în „Meridian critic”, nr. 2/2017, disponibil la adresa http://www.meridiancritic.usv.ro/uploads/mc_2_2017/Dosar_critic/Petroșel_Daniela_MC_2017.pdf, accesat la data de 14.04.2020;
24. Pitoiu, Ion, *Literatura de teren. O perspectivă diacronică și revizări contemporane*, în revista „Transilvania”, disponibil la adresa

- <https://revistatransilvania.ro/wp-content/uploads/2020/08/07.-Ion-Pitoiu.pdf>,
accesat la 1.10.2022;
25. Radio România Cultural, *Ascultă vocea lui Păstorel Teodoreanu la Radio România Cultural*, disponibil la adresa: <https://www.youtube.com/watch?v=RngPqRncal4>, accesat la data de 21.04.2019;
  26. Radio România Cultural, *O figură legendară: Păstorel Teodoreanu*, disponibil la adresa: <https://www.youtube.com/watch?v=pIBqID91AGo>, accesat la data de 26.10.2018;
  27. Răducan, Adriana, *Ionel și Păstorel Teodoreanu*, disponibil la adresa: https://www.youtube.com/watch?v=8zz_h1KX_JI, accesat la data de 04.07.2019;
  28. Răduță, Magda, în Dumitrescu, Laura, *Pamfletul e un semn al pasiunii dezlănțuite*, revista „Dilema Veche”, nr. 704, 17-23 august 2017, disponibil la adresa <https://dilemaveche.ro/sectiune/la-zi-in-cultura/pamfletul-e-un-semn-al-pasiunii-dezlantuite-622393.html>, accesat în data de 02.10.2019;
  29. Tucan, Dumitru, *Literatură și interdiscursivitate la I. L. Caragiale*, disponibil la adresa https://www.researchgate.net/publication/328465376_LITERATURA_SI_INTERDISCURSIVITATE_LA_IL_CARAGIALE, accesat la 1.12. 2021;
  30. Ungureanu, Laurențiu, *Să-nchinăm un păhărel pentru bunul Păstorel! Avertisment: acest articol poate dăuna grav persoanelor fără umor*, în „Adevărul”, 04.05.2013, disponibil la adresa <https://adevarul.ro/stil-de-viata/cultura/sa-nchinam-un-paharel-pentru-bunul-pastorel-1433585.html>, consultat la 11.04.2019;
  31. Velea, Lucian, în articolul *Geo Olteanu despre structura epigramei*, disponibil la adresa <https://blog.citatepedia.ro/geo-olteanu-despre-structura-epigramei.htm>, accesat la data de 24.10.2019;
  32. Zdru, Eliza, *Vă mai amintiți de: Alexandru O. Teodoreanu*, disponibil la adresa: http://web.archive.org/20110910133505/www.adevarul.ro/cultura/literar_si_artistic/retro/Va_mai_amintiti_de-_Alexandru_O-_Teodoreanu_0_436156852.html, accesat la 14.05.2019;

Rezumate / teze de doctorat consultate:

1. Decu, Adriana, *Simbolismul minor de la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX*, teză de doctorat, București, Universitatea din București, Facultatea de Litere, 2011, disponibil la adresa https://www.academia.edu/6941189/UNIVERSITATEA_BUCURESTI_FACULTATEA_DE_LITERE_FILOLOGIE_STUDII_LITERARE_SIMBOLISMUL_MINOR_DE_LA_SF%C3%82RITUL_SECOLULUI_XIX_I_%C3%8ENCEPUTUL_SECOLULUI_XX_COORDONATORI_TIINIFICI, accesat la data de 08.07.2022;
2. Hoțu, Alina-Roxana, *Terminologia gastronomică în limba română actuală*, rezumatul tezei de doctorat, Craiova, Universitatea din Craiova, Facultatea de Litere, 2015, disponibil la adresa http://mecanica.ucv.ro/ScoalaDoctorala_v/Temp/Rezumate/HOtu_REz_Ro.pdf, accesat la data de 20.11.2021;
3. Krizsanovszki, Izabella, *Fascinația enogastronomică în literatura română*, rezumatul tezei de doctorat, Universitatea de Nord Baia Mare, Facultatea de Litere, 2010, disponibil la adresa <https://ro.scribd.com/document/411482337/307303464-Krizsanoszki-rezumat>, accesat la data de 12.05.2021;
4. Schipor, Dana-Raluca, *Funcția critică a parodiei în literatura scriitorilor de la „Viața românească”*, rezumatul tezei de doctorat, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Litere, 2022, disponibil la adresa <https://litere.uaic.ro/wp-content/uploads/2022/08/Rezumat-teza-in-limba-romana-Schipor-Dana-.pdf>, accesat la data de 12.10.2022.

LISTĂ DE LUCRĂRI PREZENTATE ȘI PUBLICATE

I. Comunicări susținute în cadrul conferințelor de specialitate:

1. Culache (Costea) Selena, *Al. O. Teodoreanu și „Hronicul măscăriciului Vălătuc” – o rescriere antepostmodernă uitată*, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, în colaborare cu Institutul de Științe ale Educației din Chișinău, Republica Moldova și Biblioteca Județeană „V. A. Urechia” Galați, Conferința internațională *Bătălii canonice și schimbarea paradigmatelor culturale*, 28-29 octombrie 2016;
2. Culache (Costea) Selena, *Interpretări semiotice ale romanului „Hronicul măscăriciului Vălătuc”*, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, în colaborare cu Casa Corpului Didactic din Galați, Colocviile internaționale „*Andrei Grigor*”. *Central and south-eastern european literature. Interdisciplinary approaches*, 10 iunie 2017;
3. Culache (Costea) Selena, *Epigramele lui Al. O. Teodoreanu – ironia și polemica acidă ca tip de discurs*, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Conferința Școlilor Doctorale, ediția a V-a, 8-9 iunie 2017 - http://www.cssd-udjg.ugal.ro/files/2017/Program_detaliat_al_conferintei_2017_FINAL.pdf;
4. Culache (Costea) Selena, *Al. O. Teodoreanu – biografia omului. Etape ale formării intelectuale și spirituale*, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, în colaborare cu Casa Corpului Didactic din Galați și Institutul de Științe ale Educației din Chișinău, Republica Moldova, Colocviile internaționale „*Andrei Grigor*”, ediția a X-a. „*Republica mondială a literelor*” vs *Microliteratura / Minorat literar / Literatura minoră. Concepte, teorii și practici literare actuale*, 2-3 iunie 2018;
5. Culache (Costea) Selena, *Pasiunea enogastronomică a lui Al. O. Teodoreanu*,

- Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Conferința Școlilor Doctorale, ediția a VI-a, 7-8 iunie 2018 - http://www.cssd-udjg.ugal.ro/files/2018/05_Program_detaliat_al_conferintei_2018.pdf.
6. Culache (Costea) Selena, *Al. O. Teodoreanu – patriotism și expresivitate la începutul secolului al XX-lea*, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Conferința internațională *Lexic comun / lexic specializat. Limba și cultura română în context național și european: evaluări și perspective la Centenarul Unirii*, ediția a XI-a, 26-27 octombrie 2018;
  7. Culache (Costea) Selena, *Ipostaze ale scriitorului Al. O. Teodoreanu înainte și după Primul Război Mondial*, Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău, Colocviul anual *Plurilingvism și interculturalitate*, ediția a IX-a. *Contribuții românești la patrimoniul cultural european: Tristan Tzara 55, Benjamin Fondane 120*, 9-10 noiembrie 2018;
  8. Culache (Costea) Selena, *Poeziile lui Al. O. Teodoreanu – strategii ale parodiei în versuri*, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Conferința Școlilor Doctorale, ediția a VII-a, 13-14 iunie 2019 - http://www.cssd-udjg.ugal.ro/files/2019/Program_detaliat_al_conferintei_nou_2.pdf.
  9. Culache (Costea) Selena, *Periplu prin activitatea literară a scriitorului Ionel Teodoreanu*, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Conferința Școlilor Doctorale, ediția a VIII-a, 18-19 iunie 2020 - <http://www.cssd-udjg.ugal.ro/index.php/2020/programme-2020>.
  10. Culache (Costea) Selena, *Dinamica receptării poeziilor lui Al. O. Teodoreanu – de la cafenea , la revistele literare online*, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Colocviile internaționale „*Andrei Grigor*”, ediția a XI-a, 11-12 decembrie 2020 - https://centruldecercetarecomunicareinterculturala.files.wordpress.com/2021/02/program-colocviile-andrei-grigor_2020.pdf;
  11. Culache (Costea) Selena, *Călătorii papilare prin cronici gastronomice*, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Conferința Școlilor Doctorale, ediția a X-a, 9-10 iunie 2022.

II. Articole publicate (rezultate ale cercetării doctorale):

1. Culache (Costea) Selena, *Valori interpretative ale lexicului gastronomic din*

scrierile lui Păstorel Teodoreanu, în „Analele Universității <<Dunărea de Jos>> din Galați, Fascicula XXIV, anul XII, Lexic comun / Lexic specializat”, volumul 22, nr. 2, 2019, p. 95, <https://lexiccomunlexicspecializat.files.wordpress.com/2020/10/lcls-2019-vol.-2.pdf>

2. Culache (Costea) Selena, *Poeziile lui Al. O. Teodoreanu—strategii ale parodiei în versuri*, revista „Comunicare interculturală și literatură”, volumul nr. 1 (27), 2019, p.197, <https://revistacil.files.wordpress.com/2016/02/cil-2019-i-1.pdf> ;
3. Culache (Costea) Selena, *Talent și spontaneitate în opera poetică a lui Al. O. Teodoreanu*, revista „Comunicare interculturală și literatură”, volumul nr. 2 (27), 2019, p. 85, <https://revistacil.files.wordpress.com/2016/02/cil-2019-ii-1.pdf>;
4. Culache (Costea) Selena, *Ipostaze ale scriitorului Al. O. Teodoreanu înainte și după Primul Război Mondial*, revista „Studii și cercetări științifice”, Seria Filologie, nr. 41, 2019, p. 107, https://studiisiceretari.ub.ro/wp-content/uploads/2020/03/SCS_41_-BUN-DE-TIPAR_V-4-feb.pdf;